

Sportinės varžybos Lietuvos Laisvės gynėjų diena paminėti

Jaunieji šachmatų varžybų nugalėtojai ir prizininkai.

Ryškėnų bendruomenės vaikų dienos centre įvyko vaikų ir jaunimo sportinės varžybos, skirtos Lietuvos Laisvės gynėjų dienai paminėti.

Jonas Gaurylius

Renginį organizavo Ryškėnų sporto klubas, Ryškėnų kaimo bendruomenė ir Ryškėnų bendruomenės vaikų dienos centras. Sportininkus pasveikino ir sėkmės palinkėjo Ryškėnų kaimo bendruomenės pirmininkas Kazys Lečkauskas ir varžybų vyr. teisėjas Tomas Gaurylius. Varžyboms dar teisėjavo Tadas Pronckus, Rokas Gaurylius, Inga Dijokaitė, Asta ir Linas Grachauskai

bei Tomas Jankauskas.

Nugalėtojai ir prizininkai apdovanojami medaliais, o visi dalyviai dar ir prizais.

Atkakliose stalo teniso varžybose geriausiai sekėsi Eimantui Bertašui, Andriui Bratkauskui ir Valentui Bertašui.

Jaunimo šaškių varžybose sėkmę lydėjo Laurą Urbonaitę, Domą Mastį ir Rugilę Jankauskaitę. Vaikų šaškių turnyrą laimėjo Motiejus Mileikis, o prizininkėmis tapo Lukrecija Liau-

danskytė ir Augustė Andruškaitė. Vaikų šachmatų varžybose po papildomų sužaistų partijų paaiškėjo, kad nugalėtoju tapo Augustas Vaukas, o antrąją ir trečiąją vietas atitinkamai užėmė Rokas Brasas ir jauniausias turnyro dalyvis Jokūbas Žilevičius. Darts turnyre taikliausią ranką demonstravo Emilis Jankauskas, Enris Rimkus ir L.Liaudanskytė.

Oro ritulio rungtyje nugalėtojais tapo Vita Norkutė ir E.Jankauskas, sidabro medalius iškovojo Jorūnė Šarkevičiūtė ir Vilius Pranauskas, o bronzos medaliais pasipuošė Augustė Zavedskaitė ir Matas Navikas.

Rankų lenkimo varžybose stipriausi buvo Rokas Gaurylius, E. Bertašius ir A.Bratkauskas.

Kitos varžybos įvairaus amžiaus žmonėms vyks jau vasarį Lietuvos valstybės atkūrimo diena paminėti.

Beatliekių technologijų taikymas uogų augintojų ūkiuose, perdirbant vaisių uogų išspaudas

Šiais metais Kauno kolegija pradėjo vykdyti projektą „Beatliekių technologijų taikymas uogų augintojų ūkiuose, perdirbant vaisių uogų išspaudas“ (projekto Nr. 14PA-KK-21-1-08740-PR001), kuris finansuojamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Įgyvendinant projektą, jau yra parengta parodomąjį bandymo metodika, suburtos pasidalinimo grupės, bus atliekami parodomieji bandymai šalies ūkininkų ūkiuose, organizuojami informaciniai renginiai – lauko dienos, praktiniai-informaciniai seminarai, baigiamoji konferencija. Projekto įgyvendinimo trukmė – 2 metai.

Aušra Šimonėlienė

Apie projekto idėją ir numatomas vykdyti veiklas

Lietuvoje ūkininkai užaugina didelius kiekius juodųjų serbentų, aviečių, vynuogių ir kitų uogų, kurių perdirbimas kelia nemažai problemų augintojams. Lietuvoje, šiuo metu sparčiai klestint uogininkystei ir sodininkystei, perdirbant vaisius ir uogas, lieka išspaudos. Neretai ūkininkui kyla problema, kur jas panaudoti. Dažniausiai jos panaudojamos kaip trąša. Tačiau vaisių bei uogų išspaudose lieka daugybė vertingų medžiagų, kurios galėtų būti panaudojamos perdirbti ir vertingiems mišrybiškai prastams produktams sukurti. Rengiant projektą ir apklausus ūkininkus, didžioji dalis jų nurodė, kad jeigu demonstracijos realiai paro-

dėty teigiamą ekonominį efektą, tai jie tikrai taikytų šias priemones savo ūkiuose.

Po įgyvendintų bandymų ūkininkai iš savo užaugintų uogų, kuriose gausu natūralių bioaktyvių medžiagų, galės gaminti aukštos biologinės vertės actą, jo gamybai panaudojant vaisių bei uogų išspaudas. Taip pat bus siekiama palyginti, kaip savo kokybe išspaudų actas skiriasi nuo įprastinio sulčių acto.

Parodomųjų bandymų metu bus siekiama didinti žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, skatinti kaimo gyventojų verslumą ir orientuotis į išprususį ir žingeidų galutinį vartotoją, kuris ieško sveikatai palankių maisto produktų ir atsigręžia į vietinių gamintojų produkciją.

„Vienu šūviu du kiškiai“ – beatliekių technologijų taikymas ir vertingo produkto sukūrimas

Šio projekto metu ūkininkams bus

pasiūlyta gaminti produktus iš vaisių bei uogų išspaudų, kuriose natūraliai lieka bioaktyvių medžiagų, teigiamai veikiančių žmogaus sveikatą. Prie tokių medžiagų priskiriami polifenoliai, esantys obuoliuose, vynuogėse, mėlynėse, šilauogėse, avietėse, gervuogėse ir kitose uogose, kurie yra ypač stiprūs antioksidantai. Vaisiuose ir uogose taip pat gausu vitamino C, kuris priskiriamas prie funkcionaliųjų maisto priedų. Šių medžiagų nemaži kiekiai lieka vaisių uogų išspaudose.

Acto gamyba iš išspaudų pasirinkta neatsitiktinai, nes yra gausybė mokslinių tyrimų, įrodančių vaisių uogų acto teigiamą poveikį žmogaus sveikatai.

Fermentacija yra alternatyvus būdas pridėtinės vertės maisto pramo-

nės likučiams, ypač obuoliams (pavyzdžiui, obuolių žievelės, sėklos ar žemos kokybės žaliavos), paversti vertingais produktais. Tokiu išspaudų panaudojimu siekiama turėti teigiamą poveikį ekonominiam ūkininko klestėjimui bei darniam ūkio vystymui.

Kauno kolegijos mokslininkai siekia ūkininkams pademonstruoti, kaip, perdirbant produkciją, uogininkystės ūkiuose galima optimizuoti išgaunamą kiekį biologiškai vertingų komponentų (antocianų ir vitamino C ir kt.), taikant beatliekes technologijas gaminti aukštos pridėtinės fermentuotus produktus, išsaugant žaliavoje esančius biologiškai vertingus komponentus.

Koja kojon su pasaulinėmis tendencijomis

Naujausi tyrimai parodė įvairių naudą sveikatai, kurią teikia obuolių acto vartojimas. Pavyzdžiui, ji sumažina oksidacinį stresą, sumažina nutukimo riziką, subalansuoja cholesterolio kiekį, priešgrybelinį aktyvumą. Nustatyta, kad juodųjų aviečių išspaudos pasižymi puikiomis acto rūgšties fermentacijos savybėmis ir dideliu antioksidaciniu aktyvumu, o tai rodo, kad jas galima naudoti kaip funkcinį fermentuotą actą.

Šio projekto metu demonstruojama inovacija sprendžia tiek pirminės produkcijos perdirbimo klausimus, tiek ir biologiškai vertingų komponentų išsaugojimo klausimus, tiek darnų gamybos ūkio vystymą, todėl egzistuoja realus poreikis galutiniam naudotojams naudotis pristatoma inovacija. (Subjektas, atsakingas už informacijos turinį – Kauno kolegija)